

Mart Smeets

AFZIEN

Geniaal verliezen

Ik had een beetje de pest in toen de Philadelphia Eagles de Super Bowl van dit jaar wonnen. Onpartijdigheid is goed voor iemand die zo lang van professie sportjournalist is geweest, maar in dit geval?

Ik vind de quarterback van de New England Patriots, Tom Brady, waanzinnig goed. Hij voelt wedstrijden als de beste aan. Hij is precies, overheersend, galant, scherp, soms irritant vervelend, maar ook sociaal, een tikje afstandelijk en in de uitvoering bij tijden geniaal. Hij won veel. Totaal met de Patriots: 196 winstwedstrijden tegenover 55 nederlagen. Dat is een waanzinnig hoog gemiddelde in die sport waar wij zo weinig van weten, het American football.

Een korte uitleg: de profs spelen per seizoen zestien competitiewedstrijden, waarna de play-offs en de Super Bowl volgen. In de play-offs is Brady's score 27-10 en de grote finale, de Super Bowl, won hij vijfmaal en verloor hij drie keer. Dat zijn bijna buitenaardse gemiddelden. Hij bezit het record van 'meest gewonnen wedstrijden voor een quarterback', hij won de meeste uitwedstrijden als quarterback: 88 stuks. Hij verbetert zichzelf voortdurend, terwijl hij intussen 41 is.

Ik zie elk jaar zo'n acht wedstrijden van hem. Het kost wat nachtrust, maar daar staat grandioze sport tegenover. Hij blijft 'cool', houdt vaak overzicht en heeft goede medespelers en een coach die hem begrijpt en vaak zelf laat beslissen wat hij moet doen.

Brady is getrouwd met het Braziliaanse supermodel Gisele Bündchen (herinnert u zich nog haar optreden tijdens de Olympische Spelen van Rio?). Die twee hebben twee kinderen en hij heeft nog een zoon uit een eerdere verhouding met een Amerikaanse actrice. Brady heet voor mannen én vrouwen ‘woest aantrekkelijk’ te zijn en doet er veel aan om in topvorm te blijven.

Hij is bijna ‘vegan’, eet geen gluten en melkproducten, drinkt nauwelijks alcohol, zit dagelijks in de sportschool en slaapt gemiddeld minimaal zevenenhalf uur per etmaal.

Politiek gezien? Hij bezocht ooit als gast van George W. Bush de State of the Union-bijeenkomst in Washington. Hoewel hij er zelf over zwijgt, zeggen bekenden van hem dat hij weleens gegolft heeft met Donald Trump en dat vooral Trump hem als vriend beschouwt. Mevrouw Bündchen heeft haar man duidelijk gemaakt dat hij in deze vreemde politieke tijden beter zijn mond kan houden over belangrijke politieke issues. Ooit lag er een baseballpet met opschrift ‘Make America Great Again’ in zijn stadionlocker, waarna Democratische Amerikanen begonnen te protesteren. Trump zegt dat hij in Brady een trouwe volgeling heeft, wat mevrouw Bündchen weer tegenspreekt. Interessant.

Toen in april 2017 de spelers van de New England Patriots als winnaars van de Super Bowl 2016 het Witte Huis bezochten en werden ontvangen door president Trump, was Brady niet van de partij. Om ‘persoonlijke redenen’, was de verklaring.

Brady heeft lang voor het vrij onbekende aftershave-merk Stetson reclame gemaakt. Niet voor de centen, maar omdat hij de geur prettig vond. Voorts staat hij al enige tijd onder contract bij Uggs, Under Armour, TAG Heuer, Simmons bedden, Glaceau Smartwater, Movado, Footlocker en

Aston Martin. Zijn extra inkomsten worden geschat op een kleine tien miljoen per jaar. Als speler van de Patriots zou hij op zo'n dertig miljoen per jaar uitkomen en het is 'safe' om zijn jaarinkomen te schatten op rond de veertig miljoen dollar. Good for him.

De snobs onder ons kunnen een TAG Heuer-horloge kopen dat Model Tom Brady heet. Voor het lieve sommetje van 5750 dollar heb je het uurwerkje, inclusief een handtekening van de naamgever en in een mooi doosje.

Toen hij in 2000 als quarterback begon en nog onbekend was, verdiende hij niet meer dan een paar honderd-duizend dollar, inclusief tekengeld. Hij had toen nog niets bewezen en stond bij zijn eerste wedstrijden voor de Patriots (die hij altijd trouw is gebleven) aan de kant te wachten totdat de eerste quarterback (Drew Bledsoe) geblesseerd raakte, wat in 2001 gebeurde.

Volgens Forbes ligt zijn 'waarde' nu ruim boven de 200 miljoen dollar. Mevrouw en mijnheer Brady-Bündchen samen zijn bijna 600 miljoen dollar waard en dus op weg naar het miljard. Footballspeler en supermodel doen veel in goede doelen, zoals iedere Amerikaanse sportster dat doet, maar kopen ook nog bij de Lidl. Het uitgekiende ochtenddieet dat Brady tot zich neemt kost wel 16.000 dollar per jaar. Hij kan het hebben.

Met zijn jaarsalaris hoort Brady merkwaardig genoeg niet tot de best betaalde spelers in de NFL. Na de Super Bowl van dit jaar werd bekendgemaakt dat de verliezende quarterback, T. Brady van de Patriots, een bedrag van ruim 500.000 dollar had verdiend die middag: basisbedrag, plus diverse bonussen. Door niet te winnen liet Brady wel ruim vier ton liggen. Maar weer: hij kan het hebben.

Genoeg over deze idiote, maar toch interessante bij-

zaken. Terug naar de wedstrijd (waar je tot heel laat voor moest opblijven). Philadelphia speelde heel goed, hun tweede (!) quarterback Nick Foles was scherp, maar bijna iedereen die de wedstrijd bekeek, wist wat er ging gebeuren. In een lange, nijdige eindsprint zouden de Patriots steeds dichterbij komen, en de spanning zou groot worden.

Brady speelde en gooide ook een prima wedstrijd: 28 ‘completions’ uit 38 pogingen voor 505 yards (een Super Bowl-record) en drie touchdowns. Het kon bijna niet beter.

Met nog twee minuten op de klok en een stand van 38-33 voor de Eagles, kreeg New England de bal. Kwam er een grote Patriots-aanval aan?

De beste quarterback ooit in de NFL, de bijna 41-jarige Tom Brady, werd van achteren aangevallen door de katachtig bewegende Brandon Graham. De Defensive End wist knap de bal te raken, waardoor die uit de hand van Brady schoot.

De Eagles heroverden de bal, speelden op safe en schoppen nog een field-goal raak voor de verrassende 41-33 voorsprong. Maar was de wedstrijd werkelijk gespeeld?

Nu echter liet Brady zien wat hij kon. In vier krankzinnig gedurfde passes kon hij het veld oversteken en zijn laatste pass was een hail-Mary die voor in de ‘endzone’ van de Eagles neerdaalde, waar zes Eagles het drie Patriots onmogelijk maakten de bal werkelijk te vangen: *incomplete and ballgame*. Het was de derde nederlaag in een Super Bowl-wedstrijd ooit voor Brady. Hij droeg zijn verlies, feliciteerde Eagles-quarterback Foles en verdween uit beeld.

Met een lichte kater schakelde ik het televisietoestel uit, vertelde mijn slapende vrouw de eindstand en probeerde ook te gaan slapen. De volgende ochtend vroeg ze aan me: ‘Voor wie was het eigenlijk 41-33?’

Ik antwoordde: 'Voor Philly.' Waarop zij vroeg: 'Had Brady een off-day?'

Ik zei: 'Niet bepaald.'

Verliezen en heel goed spelen kan heel goed samengaan. Dat wist ik al, maar dat werd op deze 5de februari 2018 weer heel erg duidelijk.

Ervaren afzien

Het dak in Melbourne was dicht, maar je voelde de hitte in de grote tennisarena. De twee tennissers hadden heel wat zweet weg te vegen in een prachtig gevecht waarin de oudste speler, de 36-jarige Roger Federer, met serveren begon in de vijfde set.

De jongste van de twee, de lange, tanige Kroaat Marin Cilic, 29 jaar oud, had de stand zojuist op 2-2 in sets gebracht en het koninkrijk van Federer, volgens kenners op weg naar zijn twintigste Grand Slam-titel in deze Australian Open, stond te trillen. Cilic had in de vierde set alles wat bij hem in de buurt kwam eenvoudig opgeveegd en de ballen hard langs de Zwitser geslagen. Alles leek erop dat de jongere speler beter bestand was tegen de enorm zware omstandigheden dan de oudere kampioen.

Federer had in de eerste set zijn tegenstander binnen de kortste keren tweemaal gebroken en speelde precies 24 minuten toen er al 6-2 op de borden verscheen. Cilic struikelde over zijn eigen onvermogen, Federer was ontstellend zeker van zijn zaak; hij leek op weg naar een korte finale. Ervaring loonde.

Nee dus. Federer leek iets voorzichtiger te gaan spelen in de tweede set en kreeg een breakpoint met kans op setwinst. Cilic sloeg een tweede service op gevoel zo hard dat er een kuiltje in de grond achterbleef. Federer riep 'Ratten' en verloor inderdaad de set: 6-7. Cilic leek zijn spel onder controle te hebben gekregen en smashte in de tiebreak de Zwitser weg.

Derde set. Kon de GOAT (the Greatest Of All Time) na deze gevoelige setnederlaag terugkomen of maakte de sportwereld hier het begin van het einde mee? Daarom keken we toch met z'n allen!

Het moest ooit komen, wisten we, en dit was nou zo'n zondag dat ook GOAT's konden struikelen. Maar niet Federer, die alert reageerde en de Kroaat terugdrong. Het was of hij wilde zeggen: 'Jouw tijd komt wellicht nog, maar vanmiddag even niet.' Het werd 6-3 voor de Living Legend. Dat soort mensen houdt er niet van weggezet te worden in een dampend heet stadion. Federer brak eenmaal, zierend scherp en snel. Bye-bye Marin.

Terwijl iedereen verwachtte dat Federer nu door zou drukken, leverde hij op onbegrijpelijk knullige wijze zijn service meteen in, kwam nog heel even terug, maar moest vijf games inleveren. Cilic groeide en gloeide, en begon handgebaren te maken die hij niet eerder toonde (voelde hij de winst aankomen?). Was dit dan de echte ommekeer? Was de GOAT bevangen door de hitte? Had Cilic meer uithoudingsvermogen? Wie kon er het best afzien van de twee? De jonge, boomlange Kroaat of de veteraan uit Zwitserland?

Het was dus 2-2 in sets en Federer riep iets als '*Chum jetzt*', waar kenners de Zwitserse variant van '*let's go*' in hoorden. En verdraaid, het gebeurde. De man die in de vierde set naar de afgrond geduwd leek te zijn, stoomde op. De zwiepende backhand werkte, de scherpe forehand deed zijn vernietigende werk; waar hij het vandaan haalde wist werkelijk niemand en in no-time stond Federer te janken bij de prijsuitreiking.

Dat is ook mooi van hem. Dat hij een mens blijkt te zijn en geen machine. Het was niet voor het eerst dat de tranen

bij hem kwamen, maar ze pasten wel in deze setting. Drie uur en drie minuten spel. Vijf sets, twintigste grand slam-titel. De GOAT leefde nog en stond lekker te janken. Opgekropte gevoelens waarschijnlijk. Het deed me denken aan een prachtig verhaal dat ik eens in *The Observer* had gelezen, met als onderwerp 'It's not easy being Roger Federer'.

Was het daarom dat ik zo graag naar zijn matches keek? Naar de manier waarop hij zo vaak winnend kwam bovendien. Uit onmogelijke posities, tegen schijnbaar fittere opponenten, tegen jonge mannen die meer dan tien jaar zijn junior waren, tegen iedereen eigenlijk wist hij zijn controle te bewaren en zijn ervaring aan te spreken als daarom gevraagd werd. Al was het maar in één game, voor die ene voorziene break, of in twee geniepige services in een tiebreak. Roger Federer kon zo onwaarschijnlijk goed, maar ook mooi tennis spelen dat je er wel naar móést kijken, ongeacht het tijdstip.

Ik heb de hele vijfde set staande bekeken en liet een breed 'yes' los na de werkelijk rokende 6-1 voor de kampioen. Een set die volgens iedereen die de vierde set gezien had, waarschijnlijk toch wel naar Cilic zou gaan. Die was immers nog fit, snel ter been en had alle kans. *No way*.

Als je naar belangrijke wedstrijden van Federer keek, zag je pas dat hij afzien kon omhullen met ervaring, kalmte, concentratie en zelfkennis. Juist in zulke sets was Federer de allerbeste tennisspeler ter wereld.

Ik zette de televisie uit. Ik had nog bijna een halve zondag om bij te komen. De GOAT stond nog steeds fier overeind. Maar hoe lang nog? Wanneer zouden er scheurtjes in de cocon komen die hem nog steeds omringde?

Geef Van Persie een kans

Na de perspresentatie van Robin van Persie in Rotterdam in januari 2018, vroeg ik me af wat ik had gezien. Als een topsporter daar ostentatief familie bij betreft (foto's, film of in woord), dan moet ik aan Hollywood denken of zoiets glads. Zijn charmeoffensief bij zijn terugkeer in De Kuip had iets licht onnatuurlijks. Net alsof iemand hem had ingefluisterd sympathiek en erg sociaal naar buiten te komen. Meestal gaan topvoetballers die ergens binnengehaald worden voor een leger aan smullende fotografen en filmers op kinderlijke wijze kunstjes met een bal doen. Daarnaar kijken is heel gênant, maar bij deze keurig sprekende dertiger dacht ik ook even 'Uhhhh, waarom zo?'

Het laatste voetballende beeld dat ik van Van Persie op mijn netvlies had staan was zijn non-optreden tegen de Franse nationale ploeg in augustus 2017. Hij leek op een karper in de woestijn; het hele spel ging langs hem heen, de Fransen liepen over hem heen, zijn ploeggenoten probeerden hem wellicht wel te bereiken, maar vonden hem nergens. Het was de trieste aftocht van een vedette. Na dat opdraven in Oranje speelde hij niet meer en streek volgens mijn Turkse bron alle mensen bij Fenerbahçe voortdurend tegen de haren in. Totdat ze hem daar in Turkije vreselijk zat waren en hij mocht vertrekken.

Van Persie was vroeger een wat lastige jongen met soms een grote waffel, ook toen hij als jongmaatje bij de Rotterdamse club begon. De herinneringen aan die tijd, plus de schaduwen van verhalen van toen, blijven voor altijd bij je.